

Occupational Medicine in HA Program

นพ.อนุวัฒน์ ศุภชุติกุล

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล

5 พฤศจิกายน 2543

HA คืออะไร

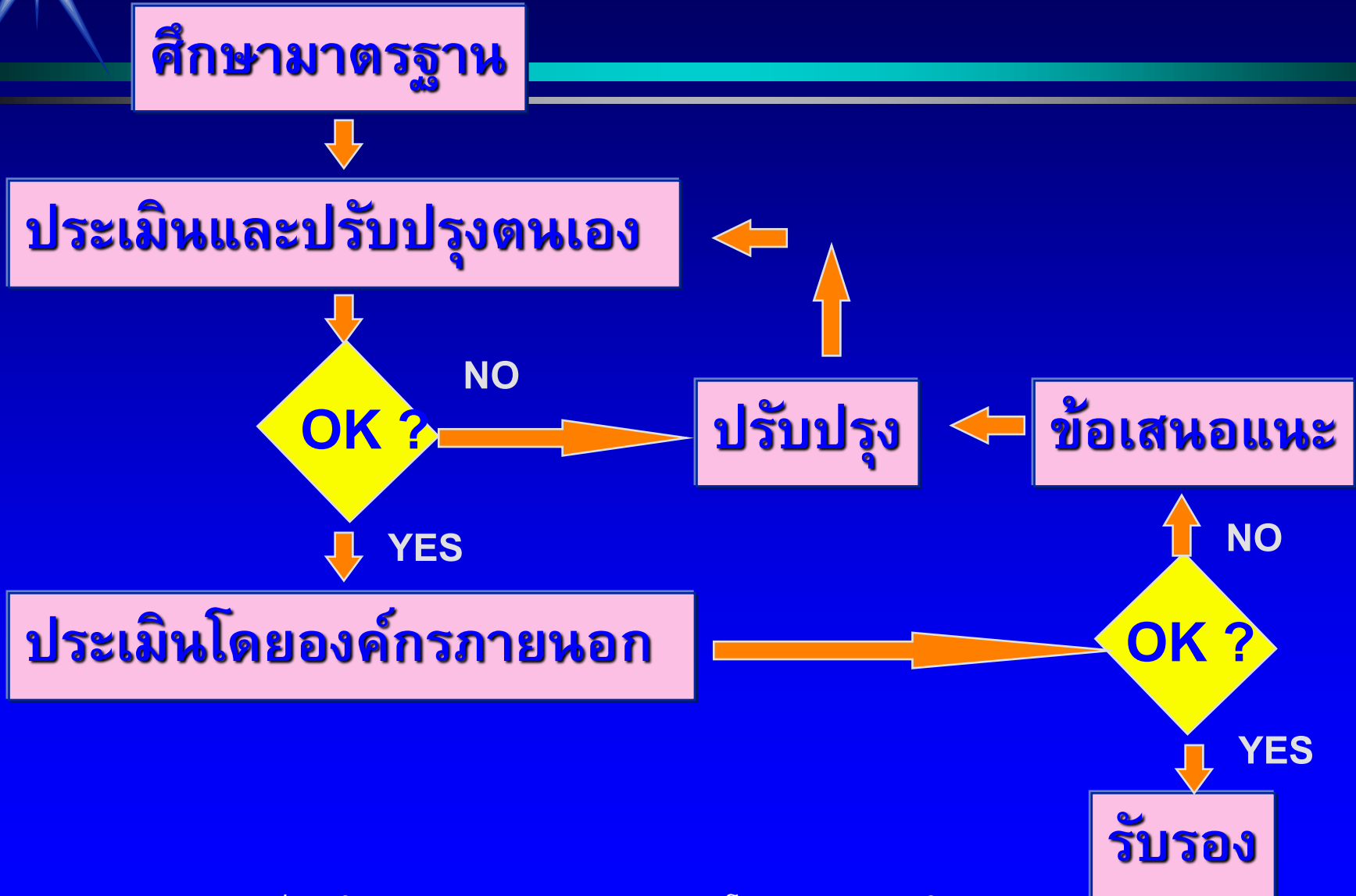
HA คือการกระตุ้นให้ รพ.
ทำในสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม

ปรัชญาสำคัญของ HA

เป็นกระบวนการเรียนรู้
ไม่ใช้การตรวจสอบ

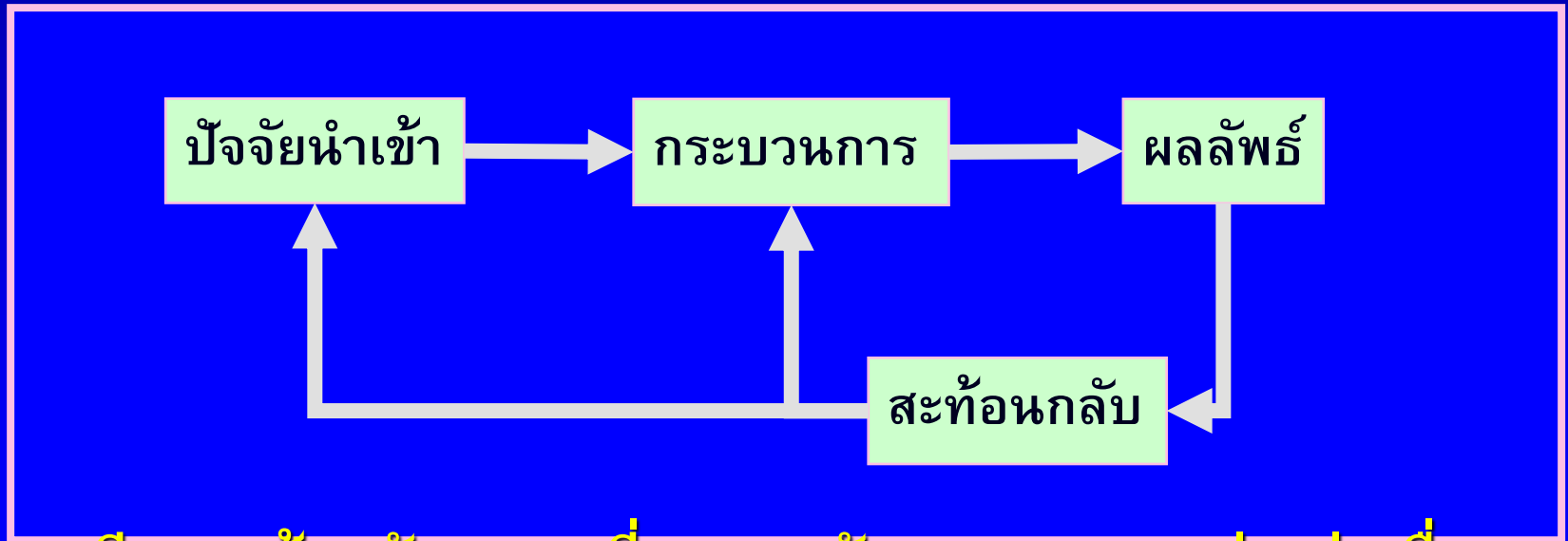
ขั้นตอนในการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล

HA รับรองว่า รพ.

- มีความมุ่งมั่นที่จะให้บริการอย่างมีคุณภาพโดยเห็นผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง
- มีทรัพยากรเพียงพอและบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
- มีกระบวนการทำงานและการดูแลผู้ป่วยที่เหมาะสม
- มีการพิทักษ์สิทธิผู้ป่วย ควบคู่ไปกับการกำกับดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพ

• มีระบบป้องกันความเสี่ยง การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และการธำรงไว้ซึ่งคุณภาพที่พัฒนาได้

ทำไมต้องมีมาตรฐาน

เพื่อชี้นำทิศทางกว้าง ๆ
และให้ทุกคนอยู่ในกติกาเดียวกัน

จะใช้มาตรฐานอย่างไร

ศึกษาที่หัวใจและเป้าหมายสำคัญ
ปฏิบัติให้เหมาะสมกับสถานการณ์
และความเป็นจริง (Optimization)
รับความจริง จริงใจ ตั้งใจ เปิดใจ

HA คือการทำงานด้วยใจ

แม้ทำตามมาตรฐานครบถ้วน
ก็ไม่เกิดคุณภาพ ถ้าปราศจาก:

Individual Commitment

Teamwork

Patient Focus

หัวใจของ HA

การทำงานด้วยใจโดยเห็น
ผู้ป่วยและผู้รับผลงานเป็นศูนย์กลาง

การตรวจสอบตนเอง
เพื่อหาโอกาสพัฒนาต่อเนื่อง

เครื่องมือสำคัญของ HA คืออะไร

การประเมิน/สำรวจตรวจสอบตนเอง
และการเยี่ยมสำรวจจากภายนอก
ตามมาตรฐานเชิงระบบ

การทบทวนตรวจสอบตนเอง

จากระดับบุคคล->หน่วย->องค์กร

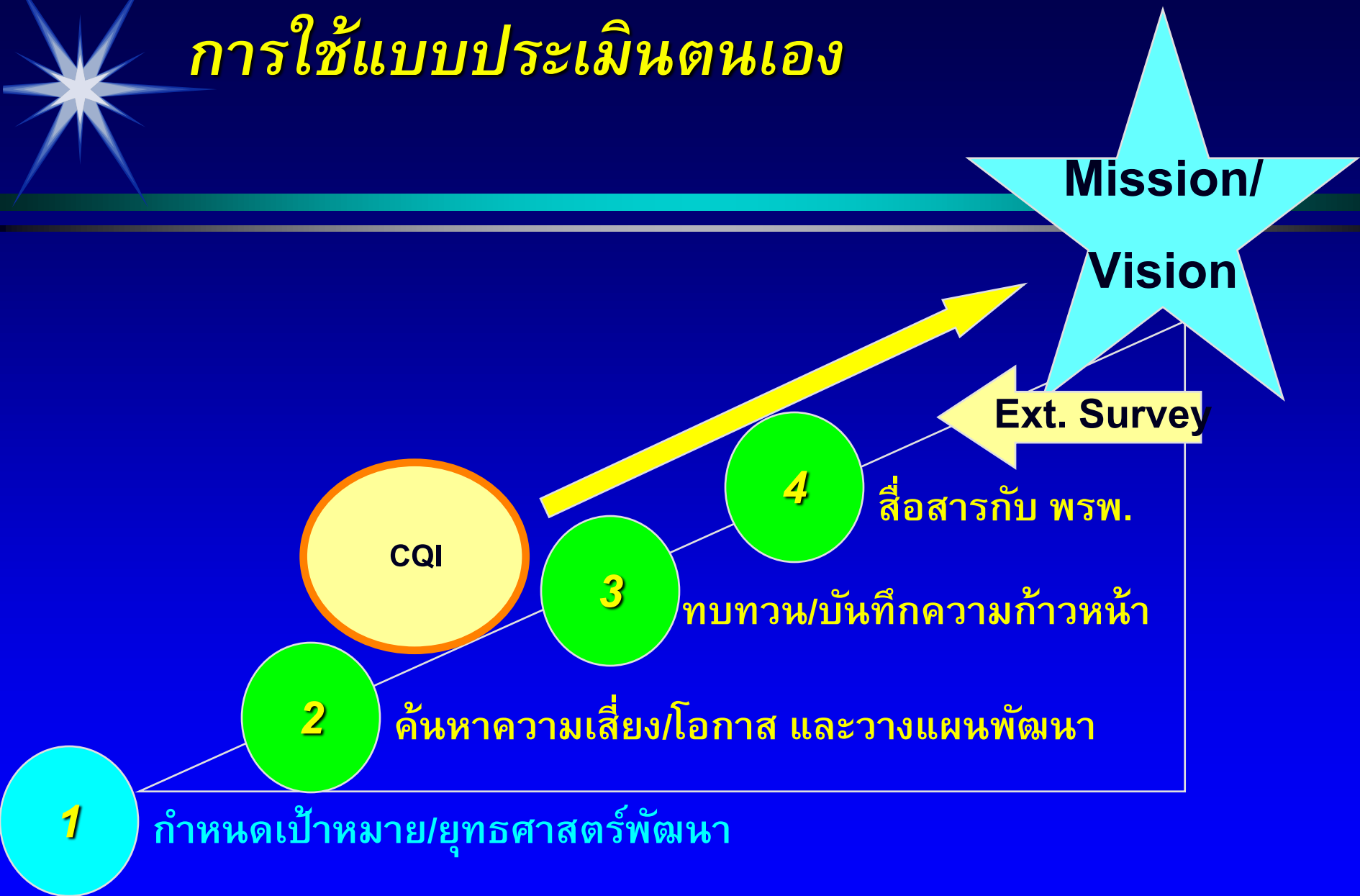
ในทุกขั้นตอนของกระบวนการทำงาน
วัดบ่อยเท่าไรก็ปรับได้บ่อยเท่านั้น

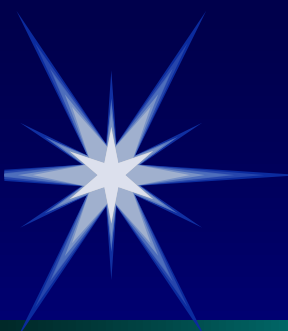
ในทุกขั้นตอนของการพัฒนาเป็นลำดับขั้น

เจ้าของงานต้องตรวจสอบงานของตนเอง

ผู้อื่นมาช่วยดูภาพรวมของระบบ

การใช้แบบประเมินตนเอง

การประเมินตนเองในทุกเรื่อง

What: เราทำอะไร

Why: ทำไปเพื่ออะไร

How well: ทำได้ดีหรือไม่, ใช้อะไรวัด

How to Improve: จะทำให้ดีขึ้นได้อย่างไร

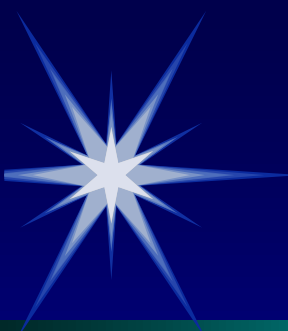
มีความเสี่ยงอะไร

มีความด้อยประสิทธิภาพตรงไหน

ผู้รับผลงานยังไม่พอใจเรื่องอะไร

ยังห่างไกลจากมาตรฐานวิชาชีพตรงไหน

ทำในสิ่งที่ถูกต้องตั้งแต่เริ่มแรกแล้วหรือยัง

พันธกิจของโรงพยาบาล

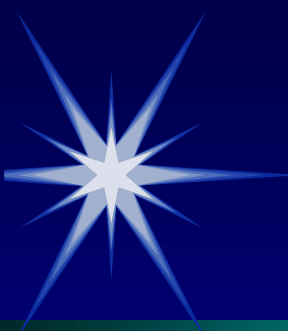
คุณภาพการดูแลผู้ป่วย

คุณภาพชีวิตของเจ้าหน้าที่

Healthy Workplace ใน รพ.ส่งเสริมสุขภาพ

Environment & Safety ใน HA

Occupational Health & Medicine

Safety
ความปลอดภัย

Prevention

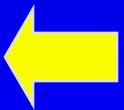
Hazard
สิ่งคุกคาม

Risk

Physical, Chem, Bio, Ergo
Work Process
Psycho & Social

Harm
บาดเจ็บ

Problem Solving

ความเสี่ยง

คือโอกาสที่จะประสบความสูญเสีย

ความเสียหายต่อผู้ป่วยและเจ้าหน้าที่

เสื่อมเสียชื่อเสียงของโรงพยาบาล

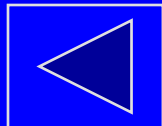
เสียรายได้

เสียทรัพย์สิน

สูญเสียทรัพยากรบุคคล

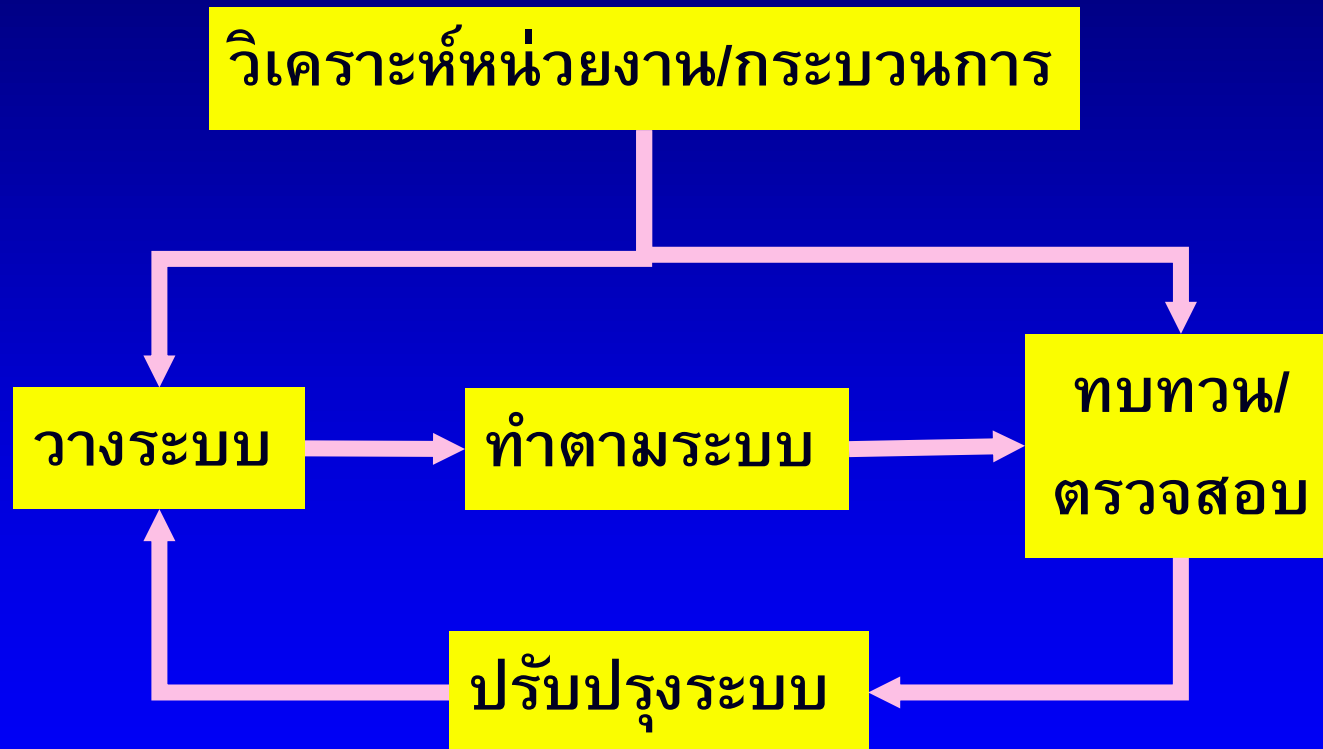
ภาวะค่าเสียหาย

ทำลายสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมคุณภาพ

การบริหารความเสี่ยง

Risk Management

วิเคราะห์ความเสี่ยง

เหตุการณ์ปัญหา
/อุบัติการณ์

รายงาน

ควบคุม/
แก้ไข/ชดเชย

Incident Management

มาตรการ
ป้องกัน

ทำตามมาตรการ

ประเมินผล

ปรับปรุงมาตรการ

ระบบบริการ, ระบบบริหาร, ระบบมอบหมายงาน

การเพิ่มพูนความรู้, ระบบบำรุงรักษา

Occupational Health Program for Health Care Workers

เจตน์จำนง:

ส่งเสริมภาวะอยู่ดี (well-being) ทางด้านกายภาพ,
อารมณ์, สังคม, สิ่งแวดล้อม และสัมฤทธิ์ผล

ทางด้านอาชีพอนามัย

สำหรับเจ้าหน้าที่ ครอบครัว ชุมชน

โดยการทำงานในลักษณะทีมสหสาขา

เพื่อจัดการกับสุขภาพ ความเสี่ยง และค่าใช้จ่าย

Occupational Health Program for Health Care Workers

Workplace Hazards (ENV.1, ENV.2)

Medical Assessment of Employees (ENV.4.4)

Immunization & Infection Control Hazards (IC)

Reproductive Hazards & Pregnant Healthcare Workers

Safety, Security & Disaster Planning (ENV.3, ENV.4.3)

Health Education & Health Promotion (ENV.4.5)

Employee Assistance (HUM.5)

Occupational Health & Safety Policies

- ๒ General safety policy
- ๒ Fire safety
- ๒ Lab safety
- ๒ Radiation safety
- ๒ Work-related injury
- ๒ Personal protective equipment
- ๒ Medical waste management & disposal
- ๒ TB policy
- ๒ Immunization
- ๒ Hearing & eye protection
- ๒ Reproductive hazards

ชั้นบันไดแห่งความสำเร็จ

วัฒนธรรมยั่งยืน

บูรณาการ

คุณภาพดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

คุณภาพสม่ำเสมอและพยากรณ์ได้

ความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำสุด

วิเคราะห์หน่วยงาน

ปรับกระบวนการ

กิจกรรมพื้นฐาน (5 ส., SS, ESB)

ผู้นำมุ่งมั่น

กฎสู่ความสำเร็จ

Progression, not Perfection

มีอุปบายในใจอันแยบคาย

ล้มแล้วลุกใหม่

ทำอย่างเรียบง่าย (ทันที ทุกที่ ทุกคน ได้ผล)

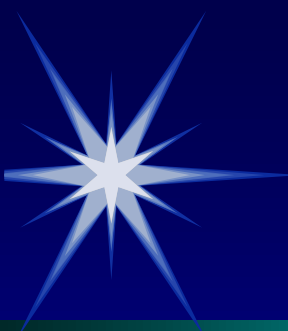
คุณภาพอยู่ที่ใจ

เชื่อมโยงภาพรวม (มอง คิด ทำ)

ละการยึดติด (คำสอน รูปแบบ สิ่งสมมติ)

ทำด้วยใจรัก ไม่ลังเลสงสัย

การมีส่วนร่วมของสมาชิก

เป็นผู้เยี่ยมสำรวจ

เป็นวิทยากร/ที่ปรึกษา

เป็นผู้ริเริ่มงานใหม่ ๆ

เข้าร่วมทำงานกับทีม

วิเคราะห์และปรับปรุงในส่วนของตนเอง

ให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงาน

ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง

บอกที่เราต้องการอะไร

วิจารณ์สิ่งที่เกิดขึ้น

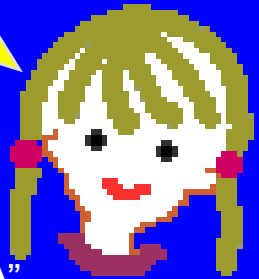
คำบ่น

คนไข้เยอะแยะ
จะเอาดีอะไรกันมากมาย

การพัฒนาอาจจะช่วยลดงาน
ที่แน่ ๆ การทำให้ถูกต้องแต่เริ่มแรก
ทำให้ไม่ต้องมาเสียเวลาแก้ไข ไม่ต้องเสียอารมณ์

เสียเวลาทำไมหากิน

ขอเพียงทำงานในเวลาให้เต็มที่
พูดคุยกับเพื่อนร่วมงาน
ให้กำลังใจและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์
อย่ากระแหนะกระแหนะให้เสียความรู้สึก

เราทำดีกันอยู่แล้ว
จะต้องพัฒนาอะไรอีก

เป็นโอกาสที่จะทบทวนอย่างเป็นระบบ
ทบทวนแล้วดีจริง ก็บอกกับผู้อื่นได้อย่างมั่นใจ
ทบทวนแล้วเห็นโอกาส ก็จะได้นำไปปรับปรุง

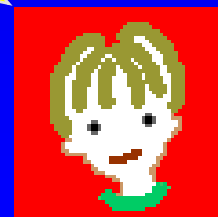
ขอคำแนะนำ

บอกมาแล้วจะให้ทำอะไร
หาวิธีที่ติดดินหน่อยซิ

วิธีเหล่านี้อยู่ในหัวของท่านแล้ว
โปรดใช้หลักกาลามสูตร
จงเชื่อมั่นในตัวเอง

จะให้ทำมากแค่ไหน

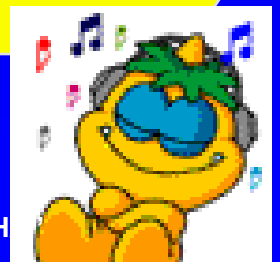
ปริมาณไม่ใช่เรื่องสำคัญ
ความสำคัญอยู่ที่เข้าใจวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ทำหรือไม่
เมื่อเข้าใจแล้วก็จะรู้เองว่าควรทำแค่ไหน
จึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ อย่างค่อยเป็นค่อยไป

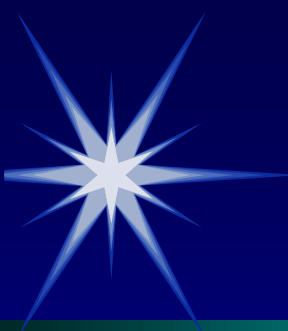

จะรู้อย่างไรว่าทำถูกหรือเปล่า

เมื่อรู้ว่าเป้าหมายที่ต้องการคืออะไร
ก็หาทางวัดว่าบรรลุเป้าหมายนั้นหรือไม่
อาจจะวัดทั้งเชิงปริมาณ และเชิงพรรณนา
ถ้าบรรลุเป้าหมายก็แสดงว่าทำถูก
ถ้าไม่บรรลุก็วิเคราะห์สาเหตุและเริ่มต้นใหม่

คำรำลือที่เกินความจริง

HA เป็นนามธรรม จับต้องไม่ได้

HA มีทั้งส่วนที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม
นามธรรมนำมาซึ่งความยั่งยืนของคุณภาพ
การประเมินเป็นเพียงจุดเล็ก ๆ ของกระบวนการทั้งหมด
การประเมินส่วนที่เป็นนามธรรมเป็นสิ่งที่เป็นไปได้

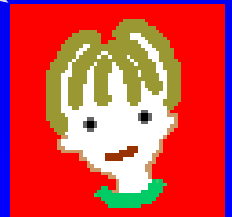
HA เน้นเอกสาร

เอกสารเป็นเพียงส่วนเดียวของระบบคุณภาพทั้งหมด
เอกสารสำคัญ แต่ไม่ใช่ส่วนสำคัญที่สุด
ส่วนที่สำคัญที่สุดคือ **commitment** ของทุกคน
การจัดทำคู่มือในระดับ รพ. ก่อน จะช่วยลดภาระงานและความซ้ำซ้อน

HA ต้องประชุมกันมาก

มีวิธีการทำงานเป็นทีมโดยไม่ต้องประชุม
การประชุมควรใช้เมื่อจำเป็น
การเตรียมประชุมที่ดี มีกฎกติกา มารยาท ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ
ผู้บริหารระดับสูงสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีในการประชุม

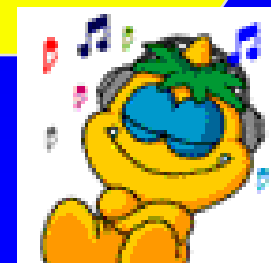
ต้องทำ QA ก่อนจึงจะทำ CQI สำเร็จ

**QA กับ CQI เป็นวงล้อที่หมุนเนื่องกัน
QA และ CQI สามารถและควรทำควบคู่กัน
การแยกส่วนเป็นการสร้างความสับสน และเพิ่มภาระงาน**

การพัฒนาต้องมีที่ปรึกษาติดตามใกล้ชิด

สิ่งที่จะต้องพัฒนา มีคำตอบอยู่ในสมาชิกของ รพ.
ที่ปรึกษาที่ รพ.ต้องการคือที่ปรึกษาเชิงกระบวนการ
การติดตามอย่างใกล้ชิดควรเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร
ขั้นตอนการดำเนินงาน มีปรากฏชัดเจนแล้ว
การกระตุ้นด้วยการประเมินตนเองและการเยี่ยมสำรวจ
ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน

HA ต้องตั้งทีมมาก มีความซ้ำซ้อน

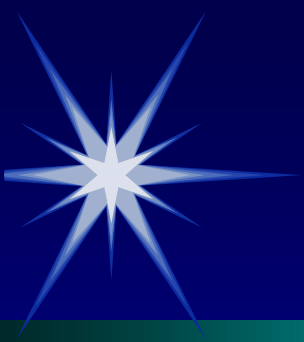
การทำงานเป็นทีมเป็นสิ่งจำเป็น
การทำงานเป็นทีมกับการตั้งทีมเป็นคนละเรื่องกัน
โครงสร้างทีมที่ดีคือ ใช้ของเดิม เพิ่มเท่าที่จำเป็น
ทีมที่มีความสำคัญคือ **cross functional team** ระดับสูง

เราทุกคนทำ CQI อยู่แล้ว
แต่ไม่ได้เรียกว่า CQI

มาช่วยกันเถอะ

ให้กำลังใจกัน สันับสนุนกัน
หาทางทำด้วยวิธีที่ง่ายและได้ผล